

Dkt. Mark Jennings, Mark, Hotuba ya 2, Marko 1:1-13

© 2024 Mark Jennings na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Marko. Huu ni kipindi cha 2 kuhusu Marko 1:1-13.

Habari tena. Ni vizuri kurudi nawe tunapoendelea na injili ya Marko. Katika hotuba yetu ya mwisho tuliangalia baadhi ya nyenzo za msingi, tukajadili aina ya injili, na baadhi ya mambo ya kihistoria kuhusu injili. Lakini leo ninafurahi kwa sababu tunaingia katika injili ya Marko.

Tutaanza kidogo kwa kuzungumzia muundo wa injili ya Marko kabla ya kuanza kuangalia sehemu ya kwanza ya sura ya kwanza. Na kuna njia tofauti za kufanya muundo wa Marko. Baadhi wanataka kufanya hivyo kijiografia, wengine wanaona harakati za kitheolojia.

Kwangu mimi, nadhani maelezo bora ni sehemu nne za msingi. Kwamba una utangulizi, Marko sura ya 1, mstari wa 1 hadi 13. Hilo ndilo tutakaloliangalia hasa leo, ikifuatiwa na sehemu inayofuata, sehemu kubwa, kuanzia mstari wa 14 wa sura ya 1 na kuendelea katikati ya sura ya 8, 8:21.

Ungamo la Petro katikati ya sura ya 8 limetambuliwa kwa muda mrefu kama kizingiti, kama sehemu kuu ya mabadiliko ya injili ya Marko, na hilo linaonekana katika muundo huu. Sehemu hii ya pili, ikiwa utafanya hivyo, baada ya utangulizi, imeelezwa kama huduma ya hadharani ya Yesu, pia huduma yake ya mamlaka. Kwa hivyo namaanisha mada ya mamlaka ya Yesu inayoonekana.

Na nadhani zote mbili ni sahihi. Hakika kuna kipengele cha hadharani katika sura hizi nane za kwanza. Mengi ya mambo ambayo Yesu hufanya yanaonekana mbele ya watu wengine nyumbani mwao au katika masinagogi.

Pia kuna mwelekeo wa Galilaya katika sura hizi nane za kwanza, na mada nyingi zinazozungumziwa, kama tutakavyoona, zinashughulikia swali la mamlaka ya Yesu. Na kisha kuna mabadiliko yanayotokea katika injili ya Marko wakati Petro anaposisitiza juu ya anachofikiri Yesu ni nani. Hapo, tunaona si tu jiografia ambayo imeanza kubadilika.

Kwa hivyo namaanisha tunaanza kuelekea Yerusalemu. Lakini pia tunaona mabadiliko ya kimaudhui katika injili ya Marko ambapo mateso na kifo cha Kristo vinazidi kuenea. Hata mafundisho yanaanza kuzingatia zaidi wanafunzi.

Na kwa hivyo, sehemu hii ya tatu, yenye kichwa cha habari Yesu Anageukia Msalaba, na kisha kuna mwisho katika sura ya 16, mstari wa 1 hadi wa 8. Sasa, kama tulivyozungumzia katika hotuba iliyopita, mwisho wa Marko una utata kidogo, kuhusu mahali ulipoishia au mahali ambapo haukuishia na kile tulichonacho. Kwa hivyo, mwisho huu katika mstari wa 1 hadi wa 8 labda unashikiliwa na nyota kidogo kuhusu muundo huo. Kwa hivyo leo, tutaangalia hasa utangulizi, Marko 1 hadi 13.

Tunapoangalia utangulizi, moja ya mambo ninayotaka tuanze kukamata wazo ni mada na mada zinazoanzishwa katika utangulizi. Mwanzo wa kitabu mara nyingi utatuelekeza kwenye kile kitabu, ambacho ni kikuu cha kitabu, kitakachohusu. Pia, nataka tuzingatia ni kiasi gani kitafunikwa katika muda mfupi kama huo.

Tulizungumzia wiki iliyopita kuhusu mwendo wa Marko na jinsi Marko anavyosonga mbele haraka sana. Lakini katika mwendo wa haraka sana, pia hupunguza mwendo sana. Na kwa hivyo, moja ya mambo ambayo nadhani tutaona hapa ni kwamba Marko atazungumzia katika mistari 13 kile ambacho Mathayo, kwa mfano, anachukua karibu sura nne kukizungumzia.

Tunapata kauli nyingi za muhtasari katika utangulizi. Tunapata taarifa nyingi ambazo zinaonekana kana kwamba hii ni maarifa ya kudhaniwa. Vipengele muhimu vya hadithi ya Yesu, lakini pia vipengele ambavyo vingejulikana kwa urahisi.

Kwa hivyo, tunamtambulisha Yohana Mbatizaji, lakini hatuelewi mengi kuhusu Yohana Mbatizaji. Tunapata ubatizo na wakati muhimu hapo, lakini hatuelewi mazungumzo yanayotokea kuhusu ubatizo. Tunapata marejeleo ya simulizi ya majaribu, lakini hatuelewi maelezo kamili ya kile kilichotokea nyikani.

Katika utangulizi huu, Marko anapitia vipande vikubwa vya nyenzo ambavyo Mathayo, Luka, na Yohana hutumia muda mwingi zaidi, hadi kufikia hatua ambayo hatimaye, anapunguza mwendo. Kuna mwendo kama huu wa aina ya nywele za kobe. Anasonga haraka sana, kama sungura, na kisha anapunguza mwendo kama kobe.

Na mwendo huu wa polepole ndio tutakaouangalia katika hotuba inayofuata kuhusu Marko 1. Lakini hebu tuangalie tulichonacho hapa leo. Na kwa hivyo, tukianza na utangulizi, tunafika kwenye mistari mitatu ya kwanza. Mwanzo wa habari njema kuhusu Yesu, Masihi, Yesu Kristo, kama ilivyoandikwa katika Isaya, nabii, Nitamtuma mjumbe wangu mbele yako atakayekutayarishia njia yako, sauti ya mtu aitaye nyikani, Itengenezeni njia ya Bwana, Nyoosheni njia zake.

Labda inafaa kutaja hapa mstari wa 1, ambapo unasema mwanzo wa habari njema. Hili ndilo neno la Kigiriki tulilozungumzia mara ya mwisho, euangelion . Lakini hapa si habari njema, injili kwa maana ya aina fulani, bali kwa kweli ni tangazo, kipengele hicho.

Kwa hivyo, ni mwanzo wa tangazo. Wengine wanasema kwamba mstari wa 1 unazungumzia kitabu kizima kama njia ya kutambulisha kitabu kizima, mwanzo wa habari njema, yaani, Injili ya Marko. Hata hivyo, nadhani kwamba kile tunachokiona hapa katika mstari wa 1, mwanzo wa habari njema kuhusu Yesu, Masihi, labda kinashughulikia kile ambacho Yohana Mbatizaji anafanya.

Kwamba mwanzo wa tangazo hilo ni njia ya Marko ya kujadili kwamba tangazo kwamba Yesu ndiye Masihi, Mwana wa Mungu, linaanza kimsingi na Yohana Mbatizaji. Na nadhani moja ya sababu za hili ni kutambua kwamba ni mwanzo wa habari njema kuhusu Yesu, Yesu Kristo, baadhi ya tafsiri Yesu Masihi, Kristo akiwa tafsiri ya Kiingereza ya neno la Kigiriki Christos, Christos akiwa neno la Kigiriki kwa Masihi. Na hivyo ndivyo hilo linatoka.

Na jambo muhimu kuzingatia ni marejeleo ya Yesu hapa. Ni mwanzo wa kutangazwa kwa habari njema kuhusu Yesu Kristo, Yesu Masihi. Kwa hivyo, si maana ya mwanzo wa habari njema, mwanzo wa kutangazwa kuhusu Masihi kwa ujumla, au Masihi aliyeahidiwa kwa namna fulani ya dhana kubwa, lakini ni maalum sana.

Tangazo kuhusu Yesu, mtu maalum, linaanza na Yohana Mbatizaji. Nadhani hapo ndipo Marko alipo. Tangazo kwamba Yesu huyu ndiye Masihi, Mwana wa Mungu, linaanza na Yohana Mbatizaji.

Yohana Mbatizaji akimwonyesha mtu huyu maalum. Na kwa hivyo, nadhani ndivyo inavyotokea hapo katika mstari wa 1. Na kisha, kama isingekuwa jambo lisilotarajiwa, tunamwona Yohana Mbatizaji hapa akihusishwa na maandishi ya kibiblia. Imeandikwa katika nabii Isaya, Nitamtuma mjumbe wangu mbele yako, atakayekutayarishia njia yako.

Sauti ya mtu aitaye nyikani, itengenezeni njia ya Bwana. Nitarudia hilo kidogo. Nataka kuzungumzia zaidi kuhusu andiko hilo na kuhusu Yohana Mbatizaji.

Kwa sababu hii, kama unavyojua, injili zote nne zinaanza hadithi yao. Kuna kipengele muhimu kwa Yohana Mbatizaji katika hadithi yao. Na kwa hivyo, labda ni muhimu kwetu kuzungumza kidogo kuhusu Yohana Mbatizaji alikuwa nani na jinsi kifungu hiki kinachorejelewa kinavyomrejelea.

Kifungu hiki cha Isaya kwa kweli si Isaya tu. Tunadhani tuna vifungu viwili, pengine vitatu, katika Agano la Kale ambavyo vinawekwa pamoja na kuwasilishwa katika maandishi haya. Moja ni mchanganyiko wa Kutoka 23:20, sehemu ya kwanza ya mstari wa 20, pamoja na Malaki 3:1 na kisha Isaya 40, mstari wa 3. Sababu tunayofikiri kifungu cha Kutoka kinaweza kuwa kinaonekana ni kwamba, katika Septuagint, ambayo ni tafsiri ya Kigiriki ya Biblia ya Kiebrania, ambayo tungeiita

Agano la Kale, tafsiri ya Kigiriki ya hiyo kutoka kipindi hiki inajulikana kama Septuagint.

Katika Septuagint, mwanzo wake ni karibu neno kwa neno, huku Mungu akiahidi kutuma malaika mbele ya Waisraeli jangwani. Kwa hivyo, tunafikiri Kutoka 23:20, sehemu ya kwanza ya mstari wa 20, inaweza kuonekana hapa. Katika Malaki, mjumbe husika, ambaye kwa bahati mbaya anatambuliwa kama Eliya baadaye katika Malaki 4.6, lakini hapa katika Malaki, ambayo ni sehemu ya kifungu hiki, huandaa ujio wa mwisho wa Mungu wa mwisho wa kuwataka Israeli na kuwahukumu waovu.

Utambulisho huu wa Eliya hakika tutauona tunapoingia katika Marko 9 kwamba Yesu atamtambulisha Yohana Mbatizaji kama nabii huyu wa mwisho wa dunia, kama Eliya huyu anavyoonekana. Tutazungumzia zaidi kuhusu hilo. Lakini jambo moja muhimu katika Malaki, katika marejeo ya Malaki, kifungu kinasema, niandalieni njia.

Ilhali katika Marko, imebadilishwa ili kukutayarishia njia. Kwa hivyo nadhani hili ni mabadiliko muhimu ambayo yametokea. Nadhani Marko anatuambia jambo la maana sana katika kumhusisha Yohana Mbatizaji na andiko hili, lakini akibadilisha andiko la Malaki ili lisomeke, jitayarishie njia yako badala ya kunitayarishia njia yangu, kwamba anasema jambo fulani kuhusu Yesu kuhusiana na Mungu.

Ingawa ni Mungu akisema katika Malaki niandalieni njia, hapa kiwakilishi kinahusishwa na Yesu. Na kwa hivyo, kuna maana hii kwamba kuja kwa Mungu kwa eskatolojia, kurudi kwa Mungu, kilele cha mpango na wakati wa kazi kuu ya Mungu, kuja kwa utakaso wa Israeli na kuwahukumu waovu, kwamba hii inatokea kwa kuwasili kwa Yesu. Bila shaka, mzizi mkuu wa kifungu hiki ni Isaya 40, mstari wa 3. Na Marko anasisitiza Isaya hapa.

Sasa, hakosei kusema kwamba hii inatoka kwa Isaya na kutotaja Malaki au hata kifungu cha Kutoka, ingawa hicho hakina uhakika sana. Ingekuwa kawaida kupata ndani ya marejeleo makuu na kumtaja Isaya kama aina ya marejeleo ya msingi ya kifungu hiki. Wale waliosikia haya wangesikia Isaya 40 kwa urahisi na pia wangemsikia Malaki na hawangemwona Marko kuwa anafanya jambo lolote la ajabu hapa.

Kwa kweli, Isaya, ujumbe mkuu wa Isaya, ujumbe huo wa mtumishi anayeteseka, ukombozi wa kieskatolojia, lugha mpya ya Kutoka ambayo tunaiona kote katika Isaya 40, ukombozi wa mwisho, ni sehemu kubwa ya injili ya Marko. Na hivyo, kusisitiza kuwasili kwa Yohana Mbatizaji hadi Isaya 40, ingawa kuna mkanganyiko na vifungu vingine, kuna maana kubwa. Sasa, tunapomfikiria Yohana Mbatizaji, labda inafaa kutumia muda kidogo tu juu yake kwa sababu ya umuhimu kwamba alikuwa kihistoria, hasa kwa ulimwengu wa Agano Jipya.

Yesu alidai kwamba Yohana Mbatizaji katika Mathayo 11 alikuwa zaidi ya nabii. Anazungumzia jinsi alivyokuwa mkuu zaidi. Tofauti na watu wengine wote wa Agano Jipya, ni vifo vya Yesu na Yohana Mbatizaji pekee vinavyopewa heshima kubwa.

Yohana Mbatizaji alikuwa na wafuasi wengi. Kwa kweli, ukisoma Matendo ya Mitume, Paulo anakutana na baadhi ya watu ambao bado wanamfuata Yohana Mbatizaji na wamechanganyikiwa au labda hawajakamilika katika taarifa zao. Yesu, kama tunavyojua, alibatizwa na Yohana.

Ujumbe wa Yesu unafanana sana na wa Yohana kuhusu kufika kwa ufalme. Yohana Mbatizaji anatumika katika injili kulinganisha na kutofautisha na Yesu. Kwa njia nyingi, ni ukuu wa Yohana Mbatizaji unaotumika kama foili kuonyesha ukuu wa Yesu ulio bora zaidi.

Kuna mapendekezo kila mahali, ambayo tayari tumeyazungumzia, kuhusu Eliya, Eliya wa siku za mwisho, mtu huyu anayetarajiwa ambaye angekuja kuandaa njia. Kifo cha Yohana Mbatizaji ni sehemu muhimu ya huduma ya Yesu. Marko atataja kama mwanzo wa huduma ya Yesu.

Luka anatuambia mengi kuhusu Yohana Mbatizaji aliyezaliwa katika familia ya kikuhani, kwa wazazi wazee. Kulikuwa na mimba ya kimiujiza, ikiwa utafanya hivyo, kwa maana tu kwamba Elizabeti na Zakaria walichukuliwa kuwa wazee sana kupata watoto, na bado walipata mimba ya Yohana. Kumekuwa na hoja nyingi zinazopendekeza kwamba Yohana anaweza kuwa na uhusiano na jamii inayojulikana kama Qumran, jamii iliyo karibu na Qumran.

Fuvu la Bahari ya Chumvi linahusishwa nalo. Sehemu ya uhusiano huo inatokana na ukweli kwamba Isaya 40, mstari wa 3, ilikuwa sehemu muhimu ya jamii hiyo na kwamba ilionekana kuwa na miunganisho ya lishe na mavazi. Lakini nadhani hii kwa kiasi kikubwa ni bahati mbaya zaidi kuliko sababu.

Uyahudi wa awali ulikuwa umejaa tumaini la kimasihi wakati huu, na hilo lilichukua aina mbalimbali, na si jambo la kushangaza kuona mistari kama Isaya 40 ikitumika kwa makundi tofauti. Maelezo machache ya mwisho kabla ya kuendelea. Yohana Mbatizaji, mambo machache tunayoyajua kumhusu.

Alikuwa nyikani. Alivutia umati mkubwa. Alibatiza.

Kulikuwa na tendo la mfano la ubatizo wa maji. Ni rahisi kuona, kutokana na umati wake na kutokana na ujumbe wake, kwamba kulikuwa na uwezo wa kimasihi uliokua karibu naye. Ingawa tunahitaji kuwa wazi, hakuwahi kutoa madai kama hayo kumhusu.

Yohana Mbatizaji alikuwa wazi kabisa kwamba alikuwa Yesu. Tunapooni mavazi yake, kile alichovaa na nywele zake, na kile alichokula, hii inaendana sana na manabii wa Agano la Kale, ambapo kile ulichovaa, kile ulichokula, kile ulichofanya, kulikuwa na athari ya kimfano ya mafundisho. Kwa hivyo haikuwa kwamba Yohana Mbatizaji alikuwa aina fulani ya mwendawazimu jangwani, bali alikuwa akiwasilisha ujumbe katika kila kitu alichofanya, mahali alipokuwa, ambapo jangwa lina mwelekeo mkubwa wa Agano la Kale, lakini pia katika mavazi aliyokuwa nayo, ambayo kwa kweli yana miunganisho ya kuvutia ya nywele na miunganisho ya vazi katika Eliya.

Huenda kulikuwa na marejeleo ya wazi ya Eliya hapo kuhusu baadhi ya mavazi. Lakini nadhani kulikuwa na hukumu iliyokuwa ikitolewa katika mavazi yake na katika chakula chake kuhusu uchoyo na utajiri uliokuwa ukitokea miongoni mwa watawala wa Israeli. Kwa hivyo alikuwa akitoa kauli hapo pia katika kile alichokuwa amevaa.

Pia kuna ujumbe mwingi wa Yohana Mbatizaji kwamba hukumu ilikuwa inakuja. Kwamba kwa kufika kwa ufalme hukumu ingekuwa juu ya wale waliokuwa wakimpinga Mungu na wale waliokuwa wakimpinga, hasa watawala wa Israeli, ambao walikuwa wakitumia nafasi zao kwa jina la Mungu. Kwa kweli, Injili zingine zinaeleza hili waziwazi.

Bila shaka, tusi linalojulikana zaidi katika Biblia ni pale Yohana Mbatizaji anapomwita kiongozi wa kidini anayekaribia kuwa kizazi cha nyoka na kuuliza ni nani aliyewaonya kuhusu hukumu inayokuja, karibu akitaka kujua ni kwa nini wangekuwepo hapo awali. Lakini hapa kuna machache kuhusu Yohana Mbatizaji, na nadhani ni muhimu kwetu kumfikiria Yohana Mbatizaji kwa jinsi Marko anavyomwakilisha. Kwa Yohana Mbatizaji, tuna mfano huu unaoonyesha uhusiano kati ya kile ambacho Mungu alisema kingetokea, kuja kwa mtumishi anayeteseka wa Isaya, na kuja kwa yule mmoja, kuwasili kwa Mungu kwa eskatolojia.

Wakati huo uliotarajiwa sasa unatimia. Na kwa hivyo, tunaona katika Yohana Mbatizaji muunganisho wa kikaboni ukifanywa na kile ambacho Mungu alikuwa amefanya katika historia ya Mungu na watu wake na kile ambacho Mungu alikuwa akifanya sasa na kuwasili kwa Kristo. Na nadhani pia tunapata kauli muhimu sana, kauli yenye kuelimisha, ikiwa ungependa, ya jinsi Marko atakavyokuwa akizungumzia kuhusu Yesu, na tunapata hilo katika mstari wa 7. Kwa hivyo, huyu ni Yohana Mbatizaji akizungumza, na huu ulikuwa ujumbe wake.

Baada yangu anakuja yule mwenye nguvu kuliko mimi. Na kisha anaendelea, anaelezea kiwango cha hilo kwa kamba ya viatu vyake ambayo sistahili kuinama na kuifungua, kitendo cha aibu sana na cha chini kufanya. Lakini hii ndiyo aina ya kwanza ya maelezo kwenye midomo ya mtu katika Injili ya Marko, kuhusu mtu, kuhusu Yesu ni nani. Angalia ni baada yangu ndipo yule mwenye nguvu kuliko mimi anakuja. Mwenye nguvu kuliko mimi labda angekuwa tafsiri nzuri sana ya maandishi ya Kigiriki hapo, ambapo mwenye nguvu ni aina ya maelezo yanayotumika.

Na kwa hivyo, Yohana Mbatizaji, anapozungumzia Yesu, anasema, mwenye nguvu kuliko mimi. Hii inaweka jukwaa vizuri sana kwa kile tutakachomwona Marko akifanya kwa mamlaka ya Yesu, jinsi, mara kwa mara, tutakavyokuwa tukipata marejeleo haya kuhusu nguvu za Yesu na mamlaka ya Yesu. Kwa hivyo, katika Marko, anapozungumzia kuwasili kwa Yohana Mbatizaji, anaifupisha sana, lakini anaihusisha na yule ambaye angeandaa njia na anaihusisha na nguvu za Yesu.

Na jambo la mwisho ambalo Marko anatumkumbusha katika mstari wa 8 ni Yohana akisema, Mimi nawabatiza kwa maji, lakini yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu. Inashangaza kwamba kuna mjadala mwingi kuhusu ubatizo wa Yohana ulikuwa nini hasa. Na nadhani ni sawa kusema haionekani kuwa aina ile ile ya ubatizo ambayo kanisa la kwanza lingekiri wakati huo.

Sababu ninayosema hivi ni kwa sababu ubatizo wa Yohana—tubu na ubatizwe—una kufanana na hilo, lakini Yohana anaonekana kuwa anazungumza na watu wa Israeli kuhusu hitaji la aina hii ya toba ya pamoja. Na swali linakuwa, maji yanaingiaje katika hilo? Kumekuwa na nadharia mbalimbali. Baadhi wamesema kwamba hii ni sawa na kile ambacho jamii ya Qumran ingefanya na waongofu wa Mataifa. Tena, sidhani kama hiyo ina nguvu kama hiyo.

Lakini kwa haki, hatuna ulinganifu mwingi na kile Yohana alikuwa akifanya. Kwa maneno mengine, Yohana haonekani kufanya mazoezi ambayo yalikuwa desturi ya kawaida, inayojulikana ambayo tunaweza kusema, ah, hivi ndivyo Yohana anavyofanya. Kwa hivyo, tunapaswa kuchukuliaje ubatizo wake? Naam, ikiwa Yohana anafanya kazi kwa njia sawa na manabii wa Agano la Kale, ikimaanisha mavazi yake, tabia zake, chakula chake, na mahali alipo vyote ni sehemu ya ujumbe, basi nadhani hapo ndipo pengine tutakapoelewa vyema ubatizo wake.

Kwamba ubatizo wake, kuna kitu cha mfano kinachotokea na ubatizo wa maji kinachoendana na ujumbe wake. Mojawapo ya mambo tunayoyaona katika ujumbe wake, kama nilivyosema hapo awali, katika Injili zote ni kwamba hukumu ni kuwasili, wakati wa hukumu umefika, na shoka ndilo chanzo. Basi, maji yanaweza kueleweka vyema si kama ibada ya utakaso ya utakaso au kuosha lakini labda yanaeleweka vyema na ishara nyingine ya wazo ambalo maji mara nyingi huwasilisha, ambalo lingekuwa hukumu, ambalo lingekuwa machafuko, ambalo lingekuwa adhabu, gharika, ikiwa ungeweza kufikiria taswira hiyo, labda, kutoka kwa Nuhu ilikuwa hukumu pia.

Na huenda kukawa na wazo hili la Yohana akiwataka watu kukiri kwamba wanastahili hukumu, kwamba wamekuwa watu wasiotii, na kisha kwa mfano kuingia katika hukumu hiyo na kisha kutoka, wakionyesha aina ya neema ya Mungu au rehema ya Mungu. Hilo lingendana na ujumbe wake wa kutubu dhambi zenu. Inavutia, tena, sijui kama tutawahi kujua hasa ubatizo wake ulikuwa unafanya nini.

Nadhani ukweli kwamba Yesu alikubali kubatizwa unatusaidia hapa. Yesu anapokubali kubatizwa, Marko hatuelezi mengi kuhusu mazungumzo kati ya Yesu na Yohana, lakini Mathayo anathibitisha, na kuna maana hii ambapo Yesu anathibitisha na kukubali kwamba ni sawa kwake kuwa mahali ambapo mwenye dhambi wetu anapashwa, labda chini ya hukumu, na kisha kutarajia msalaba. Tena, hii ni pendekezo la mambo kadhaa ya kufikiria.

Lakini Yohana analinganisha ubatizo wake na nini? Au na ubatizo wa roho ambao Yesu atafanya. Na kuna marejeleo kadhaa, nadhani, hapa kwa Isaya 4 na Isaya 11, pamoja na Ezekieli 26, 39, Yoeli 2, wazo la ufufuo wa Masihi na roho na uwepo wa roho kwa njia ya kipekee. Kwa hivyo, Masihi anayetarajiwa na uwepo wa roho ya Mungu kuja pamoja vilitarajiwa na kutazamwa.

Kwa hivyo, kwa njia nyingi, nadhani Yohana anaelekeza kwenye ukweli huu. Lakini pia, ukifikiria roho kwa njia sawa na tunavyofikiria maji, kwamba kuwasili kwa roho, ambapo kama maji yalikuwa yanaashiria hukumu, lakini pia kama yanatoka katika hukumu, labda, katika ubatizo huo, tunaweza kuona vivyo hivyo na roho, pamoja na kuwasili kwa roho, kwamba kuna uwepo wa Mungu, ambao una sifa ya hukumu, lakini pia uwepo wa ulinzi na kuwasili na faraja. Lakini ingawa maji, nadhani, ni mfano kwa Yohana, kile Yohana anachosema ni kwamba roho si.

Ni halisi. Kwamba hii si sitiari ambayo Yohana anatumia, bali ni kutangaza uhalisia wake wa mwisho wa dunia. Inavutia kufikiria tu kuihusu.

Mojawapo ya mambo, bila shaka, ambayo labda yanamkasirisha Marko ni kwamba Marko hatuelezi mengi zaidi. Anawasilisha tu kwa ufupi sana. Tena, kuna karibu dhana hii kwamba labda hii ni maarifa ya kudhaniwa.

Labda haya ndiyo mambo muhimu ya hadithi ya Yesu ambayo kanisa la kwanza lilijua na lilihitaji kutajwa. Hilo halingeweza kuanza hadithi ya Yesu bila hadithi ya Yohana Mbatizaji. Nikiangalia tena, basi, kama ningefanya hivyo, katika aina hizi za mawazo muhimu, nadhani kuna mawazo mawili makuu yanayofanya kazi hapa katika mistari hii minane ya kwanza ya utangulizi.

Moja ni kwamba Yesu anawasilishwa kama utimilifu wa historia ya Mungu na watu wake. Kwamba hadithi kuu ya Mungu, hadithi kuu ambayo Isaya alikuwa akiizungumzia, na ikiwa kuna dokezo la Kutoka na Malaki, kwamba hadithi hiyo kuu sasa inafikia kilele chake. Kwamba kuna jambo muhimu karibu kutokea katika bawaba ya historia ya Mungu na watu wake.

Pia, kwamba Yesu, kama nilivyosema, ndiye mwenye nguvu zaidi na mamlaka yake na nguvu zake. Katika mistari hii minane ya kwanza ya utangulizi, haya ni baadhi ya

mambo mawili ambayo ningependa tuyakumbuke. Tukiendelea kidogo hapa sasa tunapoendelea kufikiria kuhusu utangulizi, nataka kuangalia mistari ya 9 hadi 13.

Wakati huo, Yesu alitoka Nazareti ya Galilaya, akabatizwa na Yohana katika Yordani. Mara tu Yesu alipokuwa akipanda kutoka majini, aliona mbingu zikifunguka na Roho akishuka juu yake kama njiwa. Sauti ikatoka mbinguni, Wewe ni mwanangu ninayekupenda, nimependezwa nawe.

Mara Roho akamtuma aende nyikani, naye akawako jangwani siku 40 akijaribiwa na Shetani. Alikuwa pamoja na wanyama wa porini na malaika walimhudumia. Tena, jambo la kawaida sana katika hadithi ya Yesu, jambo linalojulikana, lakini nadhani kuna maelezo muhimu sana ya tafsiri hapa.

Kwa njia, hata jinsi inavyoanza inavutia katika mstari wa 9. Wakati huo baadhi ya tafsiri katika siku hizo zinaonyesha kwamba Marko hafanyi wasifu halisi hapa. Ameruka vipande vikubwa vya muda na anauweka msingi ndani ya kipindi fulani cha muda ukitaka. Siku hizo nadhani zinarejelea huduma ya Yesu duniani.

Siku hizo nadhani zinarejelea hilo. Bila shaka, Yesu anatoka Nazareti. Sababu pekee tunayojua kuhusu Nazareti ni kwa sababu Yesu alitoka huko.

Huu ulikuwa mji usiojulikana, usio na umuhimu. Agano la Kale na Talmud haziutaji.

Josephus hataji hilo. Agano Jipya linataja hilo. Hili linatupa, nadhani, ushahidi wa kihistoria.

Kama mtu angetunga hadithi ambayo alitaka kumwinua shujaa, usingempata kutoka Nazareti. Unaweza kuendelea na Bethlehemu. Bethlehemu ilikuwa na marejeleo ya kinabii juu yake.

Tunajua Yesu alizaliwa Bethlehemu. Unaweza hata kuzungumzia Galilaya kwa ujumla, lakini Nazareti, hangesema hivyo. Ninaona inavutia kwamba Nazareti sasa labda ni mojawapo ya miji ya kale inayojulikana zaidi.

Kwa nini? Kwa sababu hapo ndipo Yesu alipotoka. Cha kufurahisha ni kwamba, marejeleo pekee tuliyo nayo katika historia kuhusu maoni ya watu kuhusu Nazareti ni katika Yohana sura ya 1 wakati Nathanaeli anapoyadhihaki na kujiuliza kwa nini kitu chochote kinaweza kutoka hapo. Kwa hivyo, tuna mwanzo huu wa huduma ya Yesu.

Anatoka katika mwanzo mnyenyekevu sana huko Nazareti. Alibatizwa na Yohana katika Yordani. Basi angalia ubatizo huu, kinachotokea hapa.

Kama vile, tena, hivi kama vile, unaona mengi ya haya mara moja na baadaye. Hiyo ni sehemu ya mwendo ambao Marko anaendelea kutusukuma. Alipokuwa akitoka majini, yeye, akimaanisha Yesu, aliona mbingu zikipasuka.

Ni lugha ya kuvutia hapa, imepasuka wazi. Maneno yanayotumika ni wazo la kitambaa kinachoraruka. Neno la Kiingereza schism linatokana na neno la Kigiriki linalotumika hapa, hili likipasuka ukitaka.

Cha kufurahisha, sababu ninayosema ni kwa sababu hiyo si lugha wanayotumia Mathayo na Luka. Mathayo na Luka wanazungumzia mbingu zikifunguliwa kama vile mlango unavyoweza kufunguliwa au mlango unavyoweza kutelezwa. Ambapo Marko anazungumzia mbingu zikipasuka.

Mabadiliko ya kuvutia. Na sidhani kama ni bahati mbaya. Bila shaka, tuna maeneo kama Isaya 64 1, laiti ungepasua mbingu na kushuka, ili milima itetemeke mbele yako.

Lakini lugha hii ya kurarua haitoi tu kutoka kwa Isaya hapa, lakini nadhani inatarajia wakati unaofuata katika Injili ya Marko ambapo tutaona neno lile lile likitumika, na hilo ni katika Marko 15 mstari wa 38 wakati ni pazia linalopasuka. Pazia linalotenganisha hekalu, Patakatifu pa Patakatifu, na sehemu nyingine ya tata, na hilo hutokea wakati wa kifo cha Kristo. Na hili, naamini, si la bahati mbaya kwa sababu, katika kosmolojia ya pili ya hekalu, mara nyingi ilifikiriwa kwamba duara la mbinguni, nafasi ya mbinguni, ilitenganishwa na duara la duniani kwa pazia.

Kwamba kulikuwa na kitambaa hiki kikubwa cha ulimwengu, ukitaka, kilichotenganisha hizo mbili. Na kwa kweli, ujenzi wa hekalu na muundo wa hekalu ulifanyika ili kuakisi hilo. Pazia ambalo lingetenganisha la ndani na la nje na kisha hata pazia lingine, lilitolewa kwa ishara.

Ishara ya uumbaji, ishara ya ulimwengu, wazo kwamba karibu kufanywa upya kwa Bustani ya Edeni kwa njia ya mfano kuliwasilishwa katika muundo wa hekalu. Acha nitoe hoja yangu hapa. Kwa mfano, makuhani, mavazi yao, walipokuwa nje ya patakatifu pa ndani, walipokuwa, kwa maneno mengine, katika ulimwengu wa kidunia, mavazi yao mara nyingi yalikuwa na alama zinazoonyesha uumbaji.

Ile aina ya taswira, ukitaka, ya duara ambayo walikuwa wakifanya kazi ndani yake, ambayo walikuwa wakihudumia. Lakini walipopita kwenye pazia, wakaingia ndani, walibadilisha mavazi yao kuwa meupe kabisa. Sasa, ilionyesha kwa namna fulani kwamba walikuwa mbinguni.

Walikuwa mahali pa pekee palipokuwa na mahali pa mbinguni. Na mavazi yao yalipewa. Na kwa hivyo, walibadilisha nguo zao lini? Kwa kukosa njia bora zaidi, walipopita kwenye pazia.

Philo anachukua wazo hili anapozungumzia kuhusu Nembo za Kimungu na anazungumzia jinsi Nembo za Kimungu, umbo hili ambalo ni la kinadharia, lingepita kwenye pazia na kuchukua vipengele vya uumbaji. Jambo kuu ni kwamba, kupasuka huku kwa mbingu na kupasuka kwa pazia hekaluni ni njia mbili za kusema kitu kimoja. Kwamba kile kilichokuwa kimetengwa sasa kimepasuka.

Na kwa hivyo, kuna sifa ya mwisho wa dunia katika hili, ya ufunuo unaotokea. Lakini haya ni mwisho wa kuvutia wa vitabu. Na kama naweza, kuna hata kipengele kingine kinachounganisha haya mawili.

Katika somo hili la kwanza, kupasuka kwa mbingu, Mungu anazungumza na kutangaza jambo fulani kuhusu Yesu, ambalo tutaliangalia kuhusu Uana wa Yesu. Katika Marko 15, wakati pazia hili hekaluni, hekalu la kidunia, linapotenganishwa, linapasuka, hutokea wakati huo huo kwamba kuna ungamo lingine la Kristo. Wakati huu si kwa Mungu, wakati huu na mlinzi wa Kirumi akizingatia kifo cha Yesu na kusema, hakika mtu huyu lazima awe Mwana wa Mungu.

Kwa hivyo, mna utengano wa mfano na halisi, ambao ulitenganishwa, sasa unafanywa. Na mna maungamo mawili, moja na Mungu, moja na mwanadamu. Na cha kuvutia zaidi ni kwamba, tunapoangalia Injili ya Marko, tutaona, ni kwamba mara nyingi, mtu anapokiri kuhusu Yesu ni nani katika Injili ya Marko, anaambiwa akae kimya; anakemewa, anarekebisha.

Marko amechagua vipengele hivi, nadhani, kwa sababu za kifasihi, kwa sababu vinajenga umakini. Ghafla, wakati pekee ambapo mtu anaonekana kuelewa ni wakati Mungu anapozungumza. Mtu mwingine anapozungumza, aidha ni pepo au ana makosa hadi tutakapofika kwa Akida wa Kirumi.

Na kisha ghafla, tunakiri kuhusu Yesu ni nani ambayo haijarekebisha, ambayo haikemewi, ambayo hainyamazishwi. Ni kama vile Marko anamwomba msomaji awe, kutaka kujua, ni lini ni sawa kusema Yesu ni nani? Na ni msalabani ambapo anajenga kuelekea hili, na anafanya hivyo kwa kutumia lugha hii ya kurarua, umuhimu huu. Ukiangalia hapa kisha kile kinachosemwa, kinachotokea, kwanza una ujio wa Roho.

Tayari tumezungumzia kidogo kuhusu hili. Isaya 11, mstari wa 2 hadi 4, inazungumzia Masihi ajaye kama mmoja ambaye Roho wa Bwana atakaa juu yake, ikionyesha kumtegemea Mungu kabisa, lakini kuja kwa Roho kuwa sehemu ya utambulisho huo wa Kimasihi. Kwa hivyo, hapa una ujio huu wa Roho, ambapo una Mungu Baba, ujio wa Roho ukiwa juu ya Yesu, nadhani umekamilika kwa kusudi la kusema kwamba kile kilichotabiriwa sasa kimefika.

Bila shaka, unaye Mwana, kwa hivyo kuna picha hii ya Utatu hapa, pamoja na huduma ya Yesu inayokaribia kuanza. Una marejeleo haya ya njiwa, ambayo yanavutia. Huenda njiwa aeleweke kivumishi, si kielezi.

Kwa hivyo , namaanisha ilishuka kama njiwa, ikionekana kama njiwa, si kwa jinsi njiwa anavyoshuka ikiwa hiyo inaeleweka. Kwa nini hapa? Labda kuna mwangwi wa wokovu wa hadithi ya Nuhu, labda, kwamba kuna wazo hili, tena, maji kuwa hukumu, njiwa kuwa wokovu kutoka hukumuni. Labda kuna picha hii inayotoka hapa.

Ikiwa ndivyo, basi hilo lingeunga mkono wazo langu kwamba ujumbe wa Yohana Mbatizaji na ubatizo wake ulikuwa na maana ya hukumu ya uharibifu, kwamba Yesu anachukua uharibifu juu yake mwenyewe ili kuleta wokovu kwa Mungu. Na kisha, bila shaka, una tangazo hili kuu kutoka kwa Mungu, sauti ya Mungu ikizungumza. Angalia katika Marko kwamba Yesu hajafanya chochote bado, kumaanisha kwamba uana huu, ufunuo huu wa uana, si kwa msingi wa matendo ya Yesu bali kwa msingi wa yeye ni nani.

Na sababu ya mimi kutoa hoja hiyo ni kwa sababu kutangazwa kuwa Mwana wa Mungu haikuwa ukweli usiojulikana katika ulimwengu wa kale. Kwa mfano, katika Uyahudi, katika Israeli ya kale, mngekuwa na malaika wakisemwa kuwa wana wa Mungu, mngekuwa na wafalme wakiwa wana wa Mungu, mngekuwa na Israeli yenyewe ikiwa mwana wa Mungu. Na kila mmoja wao alikuwa na motifu ya utii kwao, viumbe vya kipekee vilivyotengwa ili kumtii Mungu kwa njia maalum.

Na nadhani mengi ya hayo ndiyo yanayomjulisha Yesu ni nani. Lakini hata katika ulimwengu wa Kigiriki na Kirumi, ulikuwa na marejeleo ya watawala kuwa wana wa Mungu, mashujaa wakubwa kama Alexander Mkuu anapokuwa Misri, anatangazwa kuwa mwana wa Mungu. Kaisari Augusto anachukua cheo hicho baada ya kifo cha Julius Kaisari, baba yake aliyemlea.

Lakini wakati mtu wa Kigiriki-Kirumi alipotangazwa kuwa mwana wa Mungu, mara nyingi ilikuwa ni kwa sababu ya tendo kubwa walilofanya, kwa kawaida baada ya kifo chao, wakati mwingine katikati ya mafanikio makubwa. Lakini hapa tuna tangazo la uana wa Yesu, na Marko bado hajafanya chochote, chochote cha maana. Kwa hivyo ni tangazo la yeye ni nani kwa msingi wa yeye ni nani, si kwa msingi wa kile alichofanya.

Na kisha sauti kutoka mbinguni, ambayo ingekuwa Mungu akizungumza, inasema, niko wapi hapa? Ndiyo, wewe ni mwanangu. Huu ni mstari wa 11, ninayekupenda. Nimefurahi sana nawe. Kwamba wewe, kwa njia, unasisitiza.

Kuna msisitizo unaowekwa juu yake, jinsi Kigiriki kilivyojengwa hapo. Na kuna nukuu ya, tena, vifungu kadhaa kama tulivyoona mwanzoni. Tuna Zaburi 2-7 hapa, ambayo ni zaburi ya kutawazwa kwa Daudi, tangazo la Masihi, nasaba ya Daudi.

Lugha inayopendwa inaweza kuwa kidokezo cha Mwanzo 22:2. Lugha inayopendwa haitokani na Zaburi 2:7. Lakini bila shaka, Isaka, Mungu anasema kuhusu Isaka kwa Ibrahimu, mwanao wa pekee, mpendwa wako, mwanao wa pekee unayempenda, akidokeza, ikiwa hii ni sahihi, kwamba kuna uhusiano unaowezezana kati ya Yesu na Isaka unaochorwa hapa.

Na zaidi sana mfano wa nia ya kutoa dhabihu, wa nia ya Ibrahimu kumtoa Isaka, na nia ya Mungu kumtoa mwanawe dhabihu. Na kisha neno "Nimefurahishwa nawe" linatoka katika Isaya 42:1, ambapo mteule wa Mungu, sehemu ya wimbo mkubwa wa mtumishi, anachaguliwa kama mtu ambaye atajitoa kama dhabihu. Maana yake hapa ni katika tangazo hili ambalo Mungu analo wakati wa ubatizo, ambalo naamini linatokea wakati wa ubatizo kwa sababu kinachotokea wakati wa ubatizo kinaonyesha kwa nini Yesu yuko hapa, ambayo ni kwenda mahali pa wenye dhambi ambapo hukumu inatokea, na kisha kupita katika maji hayo kuleta wokovu, kwamba katika kutoa tangazo hili wakati wa ubatizo, Mungu anachanganya lugha ya kutawazwa, akisema ndiyo, huyu ndiye Masihi wa Daudi, huyu ndiye atakayekuja, na Masihi huyu wa Daudi pia ndiye mtumishi atakayetolewa dhabihu.

Kama Isaka, mwana mpendwa, mtumishi atakayetolewa kafara. Ni tamko la kuvutia na lenye nguvu. Tunapitia haraka hapa kuhusu ubatizo baada ya ufunuo huu kutoka kwa Mungu kuhusu Yesu ni nani, na Marko ni mfupi sana hapa.

Hatujui kutoka kwa Marko ni nani aliyesikia nini. Tunajua kwamba Yesu aliona na Yesu alisikia. Lakini mara moja Roho akamtuma nyikani.

Kwa hivyo, tunaona mara moja kwamba jambo la kwanza linalotokea mwishoni mwa ubatizo ni utii kwa Yesu. Kuongozwa na Roho nyikani kungewapa Waisraeli motisha. Waliongozwa jangwani na Roho walipokuwa wakitoka Misri.

Mathayo anaeleza mengi kutokana na lugha ya Yesu ya Israeli. Na nadhani kuna Marko anayeeleza haya kidogo pia. Kwa hivyo, anaongozwa na Roho kwenda nyikani ambapo anafunga kwa siku 40.

Tena, nambari 40 si ndogo. Hata hivyo, Mark anatuambia tu kwamba alijaribiwa na Shetani kwa siku 40. Usikose hilo.

Adui wa kwanza anayewasilishwa katika Injili ya Marko ni Shetani. Anawasilishwa mbele ya viongozi wa kidini, mbele ya Herode, mbele ya wengine. Adui anayewasilishwa ni Shetani.

Tutaona hilo likiendelea mara kwa mara, hasa katika upungaji pepo. Na kisha tuna sehemu hii ya kuvutia ambayo Marko pekee anatuambia ni kwamba Yesu alikuwa

pamoja na wanyama pia. Na watu wengi wamejiuliza ni kwa nini wanyama walikuwa hapa.

Malaika wanaomhudumia Yesu wanachukuliwa mahali pengine, lakini si wanyama. Marko anajaribu tu kuonyesha jinsi wanyama kwa kawaida huwa tishio jangwani. Hawa si tishio kwa Yesu.

Kwamba atalindwa , inawezekana. Je, hii ni dalili ya Edeni? Wanyama na Adamu wa pili wako wapi, kama ungependa, hapa pamoja? Au je, huyu Marko ni sahihi kihistoria na akijua kwamba wanyama walimhudumia kwa njia sawa na ile ambayo Eliya alihudumia? Hatujui.

Ninaona kuongezwa kwa wanyama wa porini kuwa muhimu kwa maana hii kwa sababu nadhani kunazungumzia ubora wa historia. Nami naegemea kufikiri hapa tuna picha kwamba maisha yanayomzunguka Yesu yako kama yalivyopaswa kuwa kabla ya Anguko. Kwamba karibu na Yesu, athari za Anguko zinaondolewa.

Nadhani tutaona hilo katika uponyaji, kwa mfano. Na bila shaka, si tu kwamba athari za Anguko zinaondolewa, bali pia chanzo chake, ambacho tutazungumzia. Sehemu ya mwisho kuhusu utangulizi kabla hatujamaliza ni kumbuka tena ni kiasi gani kimeachwa.

Huenda umegundua kwamba mambo kadhaa wakati wa hotuba ya leo, niliyotaja Mathayo anazungumzia hili, au Yohana anazungumzia hili, au tunajua kutoka kwa Luka. Ni kwa sababu matukio mengi haya, tunapofikiria tunachojua kuhusu Yesu, hatuyapati kutoka kwa Marko. Tunapata kutoka kwa Mathayo na kutoka kwa Luka na kutoka kwa Yohana.

Hiyo ni sehemu ya mkakati wa Marko wa kusonga mbele. Tumekuwa tukisonga mbele haraka sana. Kile ambacho Marko anafanya katika mistari michache, Mathayo anafanya katika sura, na tunakaribia kufikia hatua ambapo Marko anapunguza mwendo sana, ambapo atatumia idadi sawa ya mistari kuzungumzia siku moja ambayo alitumia kuzungumzia kuwasili kwa Yohana Mbatizaji, ubatizo wa Yohana Mbatizaji wa Yesu, na kuhamia nyikani.

Kiasi kile kile cha mistari atakayotumia, ambapo miwili kati ya hiyo ni maandishi ya kibiblia tu, mitatu kati ya hiyo ni nukuu za maandishi ya kibiblia, idadi ile ile ya mistari atakayotumia kwa ajili ya kuzungumzia siku moja. Kuna kitu kuhusu siku hiyo ambacho Marko anaona kuwa muhimu kwa kuelewa Yesu ni nani. Tutafikia hilo wakati mwingine.

Asante. Twende kwenye sura ya 1, mstari wa 1-13.

Huyu ni Dkt. Mark Jennings katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Marko. Hii ni

kipindi cha 2 kuhusu Marko 1:1-13.